

درباره بازگشت تحریم‌های سازمان ملل و اهرم‌های واکنشی ایران

لزوم تغییر استراتژی در دیپلماسی هسته‌ای



رضا رئیس‌ی

روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی

شامگاه آدینه به وقت تهران در یک ظهر معمولی به وقت محلی نیویورک در حالی که اذهان عمومی ایرانیان به دایره طلایی کشتی زاگرب و دست‌وپنجه نرم کردن قهرمانان ایرانی با رقبای جهانی معطوف بود، حریف آمریکایی با همراهی همقطاران اروپایی و همکاری اکثریت اعضای شورای امنیت، بالاخره فیتله بر جام را تاباند و با ضربه فنی اسنپک نسخه آن را پیچید و از شواهد امر چنین برمی آید که در خواست بازنگری ایران هم به جایی نرسیده و تا چند روز دیگر حکم نهایی صادر و پایان بر جام برای همیشه رقم بخورد.

اما آیا این پایان بر جام، یعنی پایان دیپلماسی و پذیرش شکست مطلق؟ آیا اسنپک به معنای آن است که به‌دوران پیشاپیر جام‌رهمنون شده ایم و هیچ زمینه و عرصه‌ای برای تلطیف و تغییر فضا در راستای پیشبرد منافع ملی مرتبط با مقوله دیپلماسی و پرونده هسته‌ای ایران با بازگشت به دوران پیش از برجام نداریم؟ در این نوشته، از چند زاویه به تحلیل وضعیت و چشم‌اندازهای پیش رو خواهیم پرداخت.

▼ دنیای متفاوت نظام بین الملل

پانزده سال پیش که شش قطعنامه متواتر شورای امنیت با اجماع جهانی علیه ایران، یکی بعد از دیگری به تصویب رسید، مناسبات و معادلات حاکم بر نظام بین‌الملل متفاوت‌تر از شرایط این روزهای حاکم بر جهان است. بلوک‌بندی‌های تازه در منطقه و جهان در حال شکل‌گیری است، هژمونی ایالات متحده در جهان تک‌قطبی، کمرنگ و کمرنگ‌تر شده و اکنون جای خود را به کنشگری چندقطبی بازیگران ارتقایافته و بلوک‌بندی متشکل از قدرت‌های نوظهور داده است، هیچ خبری از آن اجماع جهانی معطوف به راهبرد ایران‌هراسی نیست. کمابینه در همین فرآیند رای‌گیری درباره پیش‌نویس پیشنهادی روسیه و چین برای ادامه لغو تحریم‌های شورای امنیت، چهار کشور چین، روسیه، پاکستان و الجزایر رای منفی دادند و دو کشور کره جنوبی و گویان به آن رای ممتنع دادند. درحالی‌که ۱۵ سال پیش قطعنامه ضد ایرانی با اجماع حداکثری و مطلق به تصویب می‌رسید، بی‌گمان بازگشت تحریم‌های سازمان ملل روی کاغذ شرایط را سخت می‌کند؛ اما نکته آن است که اجماعی روی اجرای آن وجود ندارد. به معنای ساده، وقتی ما با طرف‌های غربی مبادله و تجارتی نداریم و شرکای اصلی اقتصادی ما کشورهای شرقی و مشخصاً چین هستند (فروش نفت) و ما عضو بریکس و پیمان شانگهای هستیم و چین و روسیه رسماً اعلام کرده‌اند که به مبادلات تجاری و اقتصادی خود با ایران ادامه می‌دهند، این بدان معنی است که تا حدود زیادی توانایی خنثی‌سازی تبعات پس‌گشت تحریم‌ها را داریم و شرایط نسبت به زمان صدور قطعنامه‌ها متفاوت شده است.

▼ دیپلماسی فعال و عملگرا

وقتی قطعنامه‌های پی‌درپی علیه ایران به تصویب رسید، مشکل اصلی به اتخاذ رویکردهای اشتباه در داخل باز می‌گشت که مؤید سونیت و دشمنی طرف‌های خارجی شد. درحالی‌که ایران از تمامی ابعاد اهمیت ژئوپلیتیک، ژئواستراتژیک و ژئواکونومیک ممتاز و متمایزی نسبت به دیگر کشورهای منطقه از جمله سوریه به آن زمان داشت، روسیه و چین که با بهره‌گیری از حق‌ونگذاشتند، یک قطعنامه علیه سوریه درگیر در جنگ هولناک داخلی به تصویب برسد،

چهره روز

وزیر علوم: عفو رهبری شامل دانشجویان زندانی می‌شود

گروه‌خبر: حسین سیمایی‌صاف در نشست خبری که در دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد، به آخرین وضعیت مهاجرت نخبگان از کشور و قطعنامه بازگشت تحریم‌ها از سوی سازمان ملل اشاره کرد و گفت: «اسنپک شامل حوزه‌های علم‌نمی‌شود. طبق پروتکل‌های یونسکو این تحریم نباید شامل علم، پژوهش و فناوری شود. سال گذشته من در یونسکو اعلام کردم اسناد و قطعنامه‌های تحریم شامل دانش و پژوهش نمی‌شود. بنابراین تحریم‌ها در این حوزه نباید تأثیر بگذارد؛ اما متأسفانه تحریم‌ها تأثیرات غیرمستقیم خواهد گذاشت. امیدوارم با خلاقیت بتوانیم این تأثیرات را کاهش دهیم. ما دیدیم تحریم‌ها را عملاً توسعه دادند و به سمت حوزه علم و فناوری کشور کشاندند. منکر نیستیم ما احتمالاً محدودتر می‌شویم. امیدواریم در این چند روز باقی‌مانده برای فعال شدن مکانیسم‌ها سه اتفاقات خوبی بیفتد: اما تحریم‌های آمریکایی و اروپایی زیاد است،» سیمایی‌صاف تأکید کرد: «مشکل ما در بخش سهمیه‌های کنکور این است که برخی از این سهمیه‌ها توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی و بخشی نیز توسط مجلس شورای اسلامی تصویب شده، اگر هماهنگی در این زمینه وجود داشته باشد و تفاهمی شکل بگیرد تا یک مرجع در این زمینه تصمیم‌گیری کند، وضعیت سهمیه‌ها بهبود خواهد یافت.» او با بیان اینکه دانشگاه خانه احزاب نیست و دانشجو نباید ابزار دست سیاسی‌ها باشد، گفت: «دانشجویان به این بلوغ رسیدند که استقلال داشته باشند.» وزیر علوم افزود: «عفو رهبری شامل



هیچ مخالفت و مقاومتی در برابر قطعنامه‌های ضد ایرانی انجام‌دادند، چون از داخل پالسی مبنی بر مخالفت با تحریم‌ها دریافت نکردند که حتی با جملاتی چون کاغذپاره خواندن تحریم‌ها، انگیزه‌ای هم در این زمینه قابل ملاحظه نبود. اکنون البته شاهد چنان خبط و خطایی نیستیم و نتیجه متفاوتش هم در آرای جلسه روز جمعه مشخص بود؛ اما جا دارد که بگوییم، هنوز هم در زمینه دیپلماسی فعال و پویا دچار ضعف و کاستی‌هایی هستیم و می‌توانستیم طی این چند ماه اخیر که پیش‌بینی شرایط امروز دور از ذهن نبود و به‌خصوص در طول یک ماه اخیر، با کشور‌های غیردائم عضو شورای امنیت، به ریزینی و مذاکرات مستقیم می‌پرداختیم، شاید که می‌توانستیم تغییراتی در رای نهایی ایجاد کنیم، نمونه آنکه وزیر خارجه فعال ما در جریان تحولات منطقه‌ای، سفری به یکایک این کشورها داشت و تلاش خود را مصروف می‌داشت. کاری که اکنون در فردای پس از برجام از حیز انتفاع ساقط نشده و در قبال همسایگان و شرکای اقتصادی و تجاری قابل انجام است و ضرورت دارد.

▼ تغییر استراتژی در قبال پرونده هسته‌ای

از ۲۴ سال پیش که پرونده هسته‌ای ایران در محافل بین‌المللی بازگشایی شد، ایران با طرف‌های غربی، سال‌های سال پشت میز مذاکره نشسته است، چند بار توافق به‌عمل آمده، بارها مذاکرات به شکست انجامیده و در این اواخر نیز که شاهد تهاجم نظامی ایالات متحده به تاسیسات هسته‌ای ایران در سکوت طرف‌های اروپایی و تأیید ضمنی آنان و نیز فقدان کارایی نهادهای بین‌المللی از جمله آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و سازمان ملل بودیم، واقعیت آن است که به خلاف اظهارنظر رندانه امانوئل مکرون که با فراغتنی خواست مسئولیت عدم نتیجه‌گیری در مذاکرات را معطوف به مسائل داخلی کند، اروپایی‌ها بدون اجازه آمریکا آب هم نمی‌خورند و آمریکایی ترامپ هم نشان داده که حاضر به پذیرش حقوق هسته‌ای و یا هرگونه نرمش در برابر ایران نیست. با این اوصاف، به نظر می‌رسد پیگیری روند دیپلماسی با طرف غربی بدون ابتکارات غیرمنتظره فاقد هرگونه نتیجه‌باشد و از طرف دیگر، ادامه استراتژی فعلی در برنامه هسته‌ای جز فوت وقت و هزینه‌سازی برای ایران ثمری ندارد و این حرکت به‌مثابه استخوان لای زخم باید پایانی داشته باشد و با قاطعیت و اجماع‌سازی داخلی یکی از مسیرها را برگزیده و نظامات تازه‌ای را بر معادلات کنونی حاکم کنیم.

▼ در نهایت

به هر تقدیر آنچه که واضح است، بعد از ۲۴ سال فراز و نشیب و پس از ۱۰ سال حکمرانی بر جام در پرونده هسته‌ای به نقطه عطف بی‌بازگشت در این عرصه رسیده‌ایم که نیازمند تغییر استراتژی، تدابیر تازه و تحرکات فوق‌العاده در مواجهات آتی خود در پرونده هسته‌ای هستیم. هر چه هست، این نکته بدیهی است که امکان مذاکرات فرسایشی و تکرار روندهای پیشین پاسخگو نبوده و نتوانسته آنگونه که بایسته و شایسته است، در راستای منافع ملی تأمین‌کنندگی لازم را به ار مغان بیاورد. البته که اگر با هوشیاری و با برنامه و با جسارت در تصمیم‌گیری به مواجهه با شرایط تازه برویم، هر چند در کوتاه‌مدت، پس‌گشت تحریم‌ها می‌تواند تبعاتی را متوجه کشور کند؛ اما در میان‌مدت و بلندمدت خروج از سیکل باطل موجود با خلق ابتکارات تازه و شکل‌دهی مسیرهای جایگزین متوازن‌ساز، می‌تواند به نفع ایران صحنه معادلات دچار تغییر و تحول شده و جمله کلیشه‌ای تبدیل تهدید به فرصت، برای یک بار هم که شده برای ما مصداق و معنی حقیقی داشته‌باشد.

تیتریک

HEADLINE ONE

۲

ارزیابی کارشناسان از راهکار ایران پس از تصمیم شورای امنیت

در این هفت روز چه می‌توان کرد؟

«تضمین امنیتی قوی و عینی» بدهد که دیگر هیچ تجاوزی علیه ایران صورت نخواهد گرفت. در مقابل، ایران فرآیند بازبایی فیزیکی ذخیره اورانیوم غنی‌شده ۶۰ درصدی خود را آغاز خواهد کرد. پس از بازبایی ذخیره اورانیوم، سند سه‌گام راه‌به‌ترتیب بیان می‌کند: پایان دائمی قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت، رقیق‌سازی ذخیره اورانیوم ۶۰ درصد به غنای ۲۰ درصد برای تولید صفحات سوخت جهت تولید رادیوایزوتوپ‌های پزشکی در اکثر تحقیقاتی تهران، و در نهایت، انتظار می‌رود آمریکا تحریم‌های توافق شده در توافق موقت را بردارد و سپس مذاکرات برای توافق نهایی آغاز شود. نکته جالب‌توجه آنکه عراقچی در گفت‌وگو با تسنیم، صرفاً موضوع تماس مستقیم را تکذیب کرد اما موارد دیگر، مواردی هستند که به طور طبیعی در جریان ابتکارات دیپلماتیک مطرح می‌شوند.

▼ سفر به نیویورک آخرین فرصت است

عبدالرضا فرجی‌را، دیپلمات پیشین و استاد ژئوپلیتیک درباره مسیر پیش‌روی ایران در روزهای آینده، به «هم‌میهن» گفت: «وقت تنگ شده و یک فرصت بیشتر برای جلوگیری از بازگشت تحریم‌های بین‌المللی ایران باقی نمانده است. آن هم سفر آقای رئیس‌جمهور به نیویورک است که گفته می‌شود قرار است طی آن گفت‌وگو و ملاقات‌هایی با رهبران اروپایی برگزار شود. این ملاقات‌ها تقریباً در روزهای منتهی به پایان این فرصت مکانیسم ماشه انجام می‌شود و طبیعتاً از اهمیت ویژه‌ای برای هر دو طرف بر خوردار است. ایران می‌داند اگر این فرصت به نتیجه نرسد، اسنپک اجرایی می‌شود و در آن صورت هم طرف اروپایی حذف می‌شود. لذا تلاش می‌کنند اتعطالی از خود نشان دهند. شاید مهم‌ترین وظیفه آقای پزشکیان در سفر پیش رو به نیویورک، همین ملاقات‌ها باشد و رئیس‌جمهور وزیر امور خارجه با ابتکارانی وارد نیویورک شوند.» او ادامه داد: «از طرف دیگر باید به این موضوع هم توجه کرد که خبر تماس آقای عراقچی با استیو ویتکاف و ارائه نقشه راهی برای توافق موقت و سپس توافق نهایی بود. تا الان که من و شما صحبت می‌کنیم، وزیر امور خارجه برقراری تماس مستقیم را تکذیب کرده نه ارائه طرح پیشنهادی. از این جهت در کنار ملاقات رئیس‌جمهور با رهبران اروپایی، نباید احتمال ملاقات عراقچی و ویتکاف در جریان حضور هیئت ایرانی در نیویورک را نادیده گرفت. با این سناریو می‌توان گفت که هنوز می‌توان امید داشت به‌رغم قطعنامه‌ای که جمعه تصویب شد، جلوی بازگشت قطعنامه‌های تحریمی را گرفت.» فرجی‌راد با اشاره به پیشنهادهایی که برای انجام ملاقات میان پزشکیان و ترامپ مطرح می‌شود، ادامه داد: «من تصور نمی‌کنم چنین ملاقاتی صورت بگیرد و چنین اجازه‌ای به رئیس‌جمهور داده شده باشد. اما نمی‌توان احتمال ملاقات عراقچی و ویتکاف را رد کرد. اگر این روند مثبت پیش برود، شاید ملاقات سه‌جانبه‌ای میان ایران، کشورهای اروپایی و آمریکا به نمایندگی ویتکاف شکل بگیرد. در صورتی که ملاقات اولیه با سران اروپا مطلوب و رو به جلو باشد، شاید در گفت‌وگو با ویتکاف گره‌ای باز شود.» این استاد دانشگاه در پاسخ به این سوال که چه ابتکارانی می‌تواند مطرح شود؟ گفت: «اروپایی‌ها از این موضوع ناراحت هستند که به‌رغم امضای توافق تهران و آژانس در قاهره، هنوز کارشناس‌های آژانس در ایران فعال نشده‌اند. این موضوع می‌تواند در نیویورک حل شود. همچنین آن‌ها ایران را در موضوع تهدید امنیتی روسیه علیه اروپا در جریان جنگ اوکراین دخیل می‌دانند. این موضوع می‌تواند محل رایزنی باشد. موضوع سوم، نظرات روسیه و چین به عنوان دو قدرت جهانی و اعضای دائم شورای امنیت است که این روند و بازگشت قطعنامه‌های ایران را غیرقانونی اعلام کردند. بالاخره بخشی از این کشورها، به سمت روسیه و چین گرایش دارند و وقتی موضوع اقدامات غیرقانونی غرب به میان بیاید، برای نظام جهانی مطلوب و مناسب نیست. بالاخره آن‌ها بر جام را اجرا نکردند و ایران به آن واکنش نشان داده است. بعد از این‌هایی که کار را انجام‌دادند، می‌خواهند به ضرب فشار قطعنامه‌های ایران را برگردانند، جهان این روند را می‌بیند. اجرای اسنپک از لحاظ جهانی موضوع خوبی قلمداد نمی‌شود. اینجا دیگر موضوع وتو مطرح نیست که دو طرف اختلاف داشته باشند. روی این موضوع نیز به نظر می‌توان انتظار داشت که رایزنی‌هایی صورت بگیرد.»

نیا ز مند بازنگری در سیاست‌ها هستیم

فریدون مجلسی، دیپلمات پیشین و تحلیلگر مسائل سیاسی خارجی، در گفت‌وگو با «هم‌میهن» از زاویه وجود متغیر اسرائیل در روابط ایران و غرب به این مسئله پرداخت. او گفت: «ایران باید در زمان باقی‌مانده، ترتیبی آبرومندانه



هشدار شورای عالی امنیت ملی درباره تعلیق همکاری با آژانس

اروپایی در مورد مسئله‌ی هسته‌ای ایران انجام بحث و بررسی انجام شد و اعلام شد علی‌رغم همکاری‌های وزارت امور خارجه با آژانس و همچنین ارائه‌ی طرح‌هایی برای حل و فصل موضوع، با اقدامات کشورهای اروپایی عملاً مسیر همکاری با آژانس دچار تعلیق خواهد شد. به علاوه وزارت امور خارجه ماموریت داده شد در چارچوب تصمیمات شورای عالی امنیت ملی برای حفظ منافع ملی کشور به رایزنی‌های خود ادامه دهد. در این جلسه از اقدام سنجیده قوه‌ی قضاییه بابت غورزدانیان که کمک به همبستگی ملی می‌کند تشکر شد.

گروه‌خبر: تا بازگشت تحریم‌های سازمان ملل و زنده شدن دوباره قطعنامه‌های صادرشده علیه ایران طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۹، تنها ۷ روز زمان باقی است؛ قطعنامه‌هایی که با توافق هسته‌ای برجام تعلیق شده بودند، با استفاده تروئیکای اروپایی از سازوکار موسوم به اسنپک باز خواهند گشت. این روند پس از رای منفی اعضای شورای امنیت به قطعنامه ادامه‌تعلیق تحریم‌های ایران نیز شتاب بیشتری گرفته است. به‌طور دقیق مشخص نیست که طی روزهای باقیمانده، چه رخ خواهد داد. اخیراً ایران پیشنهادی به طرف‌های اروپایی ارائه کرد که رئیس‌جمهور فرانسه اگر چه آن را معقول خواند، اما خبر داد که مورد پذیرش قرار نگرفته و اجرای اسنپک را قطعی دانست. در فضای رسانه‌ای نیز هنوز مشخص نشده است که چه ابتکارانی دنبال خواهد شد یا روزهای آینده چه رخدادی حادث خواهد شد.

▼ ادعای خبرنگار وال استریت درباره پیشنهاد ایران

در آیین میان، **لارنس نورمن، خبرنگار وال استریت ژورنال** در تویتر مطالبی منتشر کرد که مدعی بود، مقام پیشنهاد ایران به تروئیکای اروپایی را می‌داند. او نوشت: «در این طرح پیشنهادی «ایران متعهد می‌شود که با استیو ویتکاف نماینده ایالات متحده دیدار کند. مشخص نیست که این دیدار مستقیم یا غیرمستقیم خواهد بود. برای این کار، ایالات متحده باید تضمین عدم حمله بدهد. در ازای تعهد ایران به دیدار، E۳ باید متعهد شود که مکانیزم ماشه را تمدید کند. این مذاکرات بر روی موضوع ذخایر ۶۰ درصدی متمرکز خواهد شد. ایران تمام ۶۰ درصد را که می‌تواند به آن دسترسی پیدا کند، بازبایی می‌کند و پس از بازبایی، شورای امنیت سازمان ملل متحد قطعنامه ۲۲۳۱ در حمایت از برجام را لغو می‌کند. این به معنای از بین بردن گزینه مکانیزم ماشه سه کشور اروپایی است.» نورمن در ادامه نوشت: «ایران اقدام به رقیق یا نابود کردن ۶۰ درصد می‌کند. در ازای آن، تحریم‌های ایالات متحده و سایر تحریم‌های بین‌المللی برداشته می‌شوند. پس از آن، در یک مقطع زمانی، مذاکراتی در مورد حل و فصل نهایی مسئله هسته‌ای انجام خواهد شد. در این مرحله، غرب هیچ اهرم فشاری برای تحریم/مکانیزم ماشه نخواهد داشت. ایران هیچ پیشنهادی در مورد همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نداشت زیرا ادعای می‌کند که همه اینها در توافق قاهره مورد بررسی قرار گرفته است.»

▼ گمانه‌زنی‌ها درباره سفر پزشکیان به نیویورک

با درپیش بودن سفر هیئت ایرانی به ریاست مسعود پزشکیان به نیویورک برای شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل، این مسئله مطرح شد که شاید در حاشیه این رویداد بین‌المللی، رایزنی‌ها ادامه پیدا کند و ابتکاری مورد توجه قرار بگیرد. چرا که در طول سال، تنها در مجمع عمومی سازمان ملل متحد است که رهبران جهان و مقامات ارشد کشورها در یک نقطه جمع می‌شوند و امکان رایزنی‌های فشرده وجود دارد. در این خصوص نیز رسانه‌های غربی خبری مبنی بر برقراری تماس مستقیم میان عراقچی و ویتکاف منتشر کرد و مدعی شد که نقشه راه یک توافق از سوی رئیس دستگاه دیپلماسی ایران به طرف آمریکایی ارائه شده است. البته عراقچی طی گفت‌وگویی کوتاه با تسنیم، برقراری تماس مستقیم میان خود و این سیاستمدار آمریکایی را تکذیب کرد. او ضمن اینکه به تسنیم گفت تماس و گفت‌وگوی مستقیمی میان ایران و آمریکا انجام نشده، این مسئله را نیز یادآوری کرد که «البته پیام‌ها بین ایران و آمریکا به صورت بی‌واسطه یا از طریق واسطه‌ها عندالزوم تبادل می‌شود.» اما در گزارش امواج آمده بود که این تماس ادعایی، به «ارائه پیشنهادی از سسوی ایران برای آغاز فوری مذاکرات بر سر توافق موقت هسته‌ای و سپس مذاکرات برای توافق نهایی منجر شد.» این سایت، خبر مذکور را به نقل از منابع سیاسی داخل ایران منتشر کرد و مدعی شد که این پیشنهاد یک روز قبل از تماس تلفنی با وزاری خارجه تروئیکا مطرح شده و «خطوط کلی این پیشنهاد نیز با وزیران خارجه اروپایی به اشتراک گذاشته شده است.» بر اساس ادعای مذکور، «ایران خواستار از سرگیری مذاکرات برای دستیابی به توافق موقت است که موضوع آن شامل بازبایی و رقیق‌سازی ذخیره اورانیوم غنی‌شده بالا است. در مقابل، ایران می‌خواهد گروه E۳ از دنبال کردن مکانیزم «بازگشت خودکار تحریم‌ها» (snapback) دست بردارد و لغو تحریم‌ها را روی میز بگذارد. ثانیاً، برای فراهم کردن «زمان و فضای کافی» برای گفت‌وگو درباره توافق موقت، ایران پیشنهاد می‌دهد که قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل که مرتبط با مکانیزم «بازگشت خودکار تحریم‌ها» است، برای چند ماه تمدید شود. در واقع، این به معنای آن است که گروه E۳ حق دارد تحریم‌ها را دوباره اعمال کند اما فعلاً از این مسیر صرف‌نظر می‌کند. برای پس از این شرایط و دستیابی نیز گام‌هایی در این گزارش مطرح شده است: از یک سو، انتظار می‌رود آمریکا

شورای عالی امنیت ملی به ریاست مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور تشکیل جلسه داد و در این جلسه، در مورد وضعیت منطقه، ماجراجویی‌های رژیم اسرائیل بحث و تبادل نظر انجام شد. به گزارش ایسنا و بنا بر اعلام دبیر خانه شورای عالی امنیت ملی، در این جلسه تأکید شد که سیاست جمهوری اسلامی ایران در شرایط فعلی همکاری هرچه بیشتر برای ایجاد صلح و ثبات در منطقه خواهد بود. همچنین اقدامات برخی کشورها در صحنه بین‌المللی که در زمینه‌های عملیات نظامی و تحریم‌ها مطرح شده مورد واکنش قرار گرفت، من جمله اقدامات نسجیده‌ی ۳ کشور